

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Departementet

Den 18. maj 2021
FVM 052

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om fælles henstilling vedr. tysk forslag om fiskeriregulering i fire Natura 2000-områder i den tyske del af Nordsøen (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Tyskland har fremsat forslag til fiskeriregulering i fire tyske Natura 2000 områder i Nordsøen. Forslagene lægger op til et forbud mod brug af bundslæbende redskaber i visse områder, samt et forbud mod garnfiskeri i visse områder (delegeret retsakt). Danmark, Frankrig, Nederlandene, Sverige og Belgien har fiskerirettigheder i områderne og skal derfor konsulteres omkring de foreslåede fiskerireguleringer. Regeringen kan støtte den fælles indstilling om, at der indføres beskyttelse af habitater i de fire tyske Natura 2000 områder, baseret på et revideret forslag af 17. marts 2021. Regeringen kan ligeledes støtte, at Rådet ikke gør indsigelser mod udstedelsen af den konkrete delegerede retsakt og vil 8 dage fra oversendelse af nærværende notat, lægge dette til grund.

Baggrund

Grundforordningen om den fælles fiskeripolitik, særligt artikel 18, lægger op til et udvidet regionalt samarbejde mellem medlemsstater med en direkte forvaltningsmæssig interesse inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik. De pågældende medlemsstater kan med hjemmel i artikel 11 og 18 fremsende en fælles henstilling om en fiskeriregulering til Kommissionen. Kommissionen kan på baggrund af den fælles henstilling vedtage en endelig fiskeriregulering.

Forslaget om regulering af fiskeri i tysk zone af Nordsøen skal vedtages af Kommissionen med hjemmel i grundforordningen, særligt artikel 11, stk. 2, og artikel 18 som en delegeret retsakt. Den delegerede retsakt kan kun træde i kraft, hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for en frist på 2 måneder. Fristen for indsigelse kan forlænges med 2 måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med simpelt flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

Kommissionen træffer de nødvendige foranstaltninger under hensyn til den foreliggende videnskabelige rådgivning senest tre måneder efter modtagelsen af en fuldstændig anmodning fra den initierende medlemsstat med en fælles henstilling fra de berørte medlemsstater.

Formål og indhold

Det tyske forslag omfatter beskyttelse af havbunden via et forbud mod bundslæbende redskaber i visse dele af de tyske Natura 2000 områder, samt forbud mod garnfiskeri for at beskytte imod bifangster af

havfugle og marsvin i visse Natura 2000 områder. Forslaget er Tysklands forslag til fiskeriforanstaltninger i deres Natura 2000 områder i Nordsøen for efterlevelse af EU's habitatdirektiv samt i forhold til havstrategidirektivet. De Natura 2000 områder, som Tyskland ønsker at beskytte, er beliggende i Nordsøen, hvor andre medlemsstater har fiskerirettigheder, hvorfor Tyskland er forpligtet til at høre og koordinere udformningen af det endelige forslag til fiskeriregulering med de medlemsstater, som har fiskerirettigheder i området. Ud over Danmark har Sverige, Nederlandene, Belgien og Frankrig fiskerirettigheder i området.

I overensstemmelse med de aftalte retningslinjer om regionalt samarbejde i regi af Scheveningen samarbejdet er der nedsat en ad hoc arbejdsgruppe med deltagelse af embedsmænd fra de berørte medlemsstater. Arbejdsgruppens formål er at drøfte forslagsteksten og formulere forslag til en fælles henstilling.

For en nærmere geografisk beskrivelse af det tyske forslag henvises til vedlagte bilag 1. Områderne og den foreslåede fiskeriregulering gennemgås nedenfor.

Beskrivelse af det tyske forslag

Den formelle regionale proces blev sat i gang helt tilbage i 2011, hvor det oprindelige tyske forslag blev præsenteret for første gang. Der blev nedsat en såkaldt 'ad-hoc arbejdsgruppe' med repræsentanter fra Danmark, Tyskland, Frankrig, Nederlandene, Storbritannien, Belgien, Sverige og Kommissionen. Siden 2016 har der været afholdt jævnlige møder i den nedsatte arbejdsgruppe, hvor det fremsatte forslag er blevet drøftet. Storbritannien udtrådte af arbejdsgruppen i forbindelse med Brexit. Arbejdsgruppen nåede til enighed om et forhandlingskompromis og en fælles henstilling, som blev fremsendt til Kommissionen i december 2018. Kommissionen returnerede den fælles henstilling i maj 2019 med efterspørgsel på en række mere effektive beskyttelses- og kontrolforanstaltninger.

Tyskland har efterfølgende, og særligt på baggrund af bilaterale diskussioner med Danmark og Nederlandene, udarbejdet et nyt forslag, som blev sendt til arbejdsgruppen den 17. marts 2021. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har indhentet videnskabelig rådgivning fra DTU Aqua og Århus Universitet i løbet af den regionale proces.

Del 1:

Tyskland foreslog oprindeligt at forbyde alt fiskeri med bundsløbende redskaber, inklusive snurrevod, i to delområder af Natura 2000 området 'Sylt Outer Reef'. I forhandlingskompromiset fra 2018 blev der indført to 'korridorer' af hensyn til tobisfiskeriet.

Del 1 er nu revideret således, at der ikke længere indføres 'korridorer' af hensyn til det danske tobisfiskeri. Hesterejefiskeri med bomtrawl i den østlige del af området er undtaget fra forbuddet.

Del 2:

Tyskland foreslog oprindeligt at forbyde alt fiskeri på 55 pct. af området 'Amrum Banke', som også ligger i Natura 2000 området 'Sylt Outer Reef'. Der er geografisk overlap mellem del 1 og 2. Formålet er at beskytte sandbundsområder i henhold til habitatdirektivet. I forhandlingskompromiset fra 2018 var området reduceret til 25 pct. af området.

Del 2 er nu revideret således, at andelen af området 'Amrum Banke', som lukkes for alt fiskeri med bundsløbende redskaber, på ny øges fra 25 pct. til 55 pct.

Del 3:

Tyskland foreslog oprindeligt et totalt forbud mod garnfiskeri i hele Natura 2000 området 'Eastern German Bright' samt en mindre del af 'Sylt Outer Reef'. Formålet er at beskytte havfugle og marsvin mod at

blive fanget som bifangst i garnfiskeri. Der er geografisk overlap med del 1 og 2. I forhandlingskompromiset fra 2018 var der tale om en fastfrysning af fiskeriindsatsen på det gennemsnitlige niveau for de foregående seks år.

Del 3 er revideret således, at garnfiskeri igen forbydes hele året i hele Natura 2000 området 'Eastern German Bright', samt en mindre del af 'Sylt Outer Reef'.

Del 4:

Tyskland foreslog oprindeligt et totalt forbud mod garnfiskeri i en del af 'Sylt Outer Reef' i perioden 1. marts til 31. oktober. Formålet er at beskytte marsvin i deres yngleperiode. I forhandlingskompromiset fra 2018 var der tale om en fastfrysning af fiskeriindsatsen på det gennemsnitlige niveau for de foregående seks år i perioden 1. marts til 31. oktober.

Del 4 er revideret således, at garnfiskeri forbydes i perioden 1. marts til 31. oktober i den vestlige del af området 'Sylt Outer Reef'.

Del 5:

Tyskland foreslog oprindeligt at forbyde alt fiskeri med bundtrawl, inklusive snurrevod, i hele Natura 2000 området 'Borkum Reef Ground'. Formålet er at beskytte revstrukturer og sandbundsområder. I forhandlingskompromiset fra oktober 2018 blev der undtaget en 'korridor' i den østlige del af området af hensyn til tobisfiskeriet.

Del 5 er nu revideret således, at korridoren ikke længere indgår.

Del 6:

Forslaget omhandler fiskeri med bundslæbende redskaber på Dogger Banke. Dette forslag indgår i en separat regional proces.

Del 7:

Tyskland har foreslået at fastfryse fiskeriindsatsen for fiskeri med garnredskaber i områderne 'Borkum Reef Ground' og 'Dogger Banke' på det gennemsnitlige niveau for de seneste 6 år. Formålet er at beskytte marsvin.

Kontrol:

Tyskland foreslog oprindeligt, at der skal afsendes VMS signaler (springssignal med angivelse af position, fart og kurs) fra fiskefartøjer, som anvender områderne til fiskeri hvert 30. minut.

Forslaget er revideret således, at der nu skal afsendes VMS-signal hvert 10. minut.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt.

Nærhedsprincippet

Forslaget vil være et led i gennemførelsen af Unionens miljølovgivning og den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Ikke relevant.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Det forventes ikke, at forslaget får lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

Det forventes, at en øget VMS-frekvens (til hvert 10. minut) med henblik på styrket kontrol i områderne vil pålægge Fiskeristyrelsen og fiskerierhvervet øgede omkostninger i beskedent omfang. Fiskeristyrelsens omkostning afholdes inden for eksisterende ramme.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Dansk fiskeri i de tyske Natura 2000 områder er opgjort til ca. 82 mio. kr. for perioden 2005-2017, svarende til gennemsnitligt ca. 6,3 mio. kr. pr. år. Ser man kun på de dele af Natura 2000 områderne, hvor Tyskland foreslår at indføre fiskerireguleringer, er der tale om danske landinger for ca. 33 mio. kr. i samme periode, svarende til ca. 2,5 mio. kr. pr. år. Der er store årlige variationer, hvorfor omkostningerne potentielt set kan være større eller mindre.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §5-udvalget (fiskeri) over to omgange. Det gav anledning til følgende bemærkninger:

Danmarks Fiskeriforening PO (DFPO), Danmarks Pelagiske PO (DPPO) og Marine Ingredients Denmark (MID) har indsendt et fælles høringssvar til det oprindelige forslag fra 2016, ikke forhandlingskompromiset fra 2018 eller den nye version fra 17. marts 2021. Foreningerne bemærker, at helt overordnet bør der kun fokuseres på de specifikke habitater og arter, som direktiverne lægger op til at beskytte. Store sammenhængende områder, der lukkes for fiskeri, hvor størstedelen af arealet er habitater, der ikke specifikt ønskes beskyttet via direktiverne, skal undgås. Beskyttelsesforanstaltningerne bør derudover kunne dokumenteres videnskabeligt, så det sikres, at beskyttelsen har den tilsigtede virkning. Fiskeredskaber, der ikke kan dokumenteres at have en påvirkning på de habitater eller arter, der er udpeget, skal efter deres mening ikke reguleres. Endelig bør pelagiske redskaber være tilladt i alle områder.

I forhold til del 1 finder foreningerne, at der bør tages hensyn til det danske tobisfiskeri i området, og at snurrevod ikke bør forbydes.

I forhold til del 2 finder foreningerne, at det giver god mening at have et upåvirket referenceområde, så man på et videnskabeligt grundlag kan undersøge, i hvilken grad aktivt fiskeri påvirker det pågældende habitat. De påpeger desuden, at når et sådant område udpeges, bør det derfor etableres i et område, hvor der har været lav fiskeriaktivitet i de foregående år.

I forhold til del 3 og 4, savner foreningerne videnskabeligt belæg for det foreslåede beskyttelsesniveau. Det påpeges, at mange typer garn reelt ikke bifanger fugle eller marsvin. Disse garntyper bør ikke reguleres.

I forhold til del 5, mener foreningerne, at der bør tages hensyn til tobisfiskeriet i området, og at dette finder sted uden, at det har en stor påvirkning af sandbankerne.

WWF Verdensnaturfonden bemærker i forhold til det oprindelige forslag, at de danske myndigheders engagement i den tyske proces har været drevet af at sikre, at de tyske naturbeskyttelsesområder ikke får økonomisk betydning for danske fiskere.

WWF påpeger, at hvis det samlede tyske forslag havde været implementeret i perioden 2005-2017 ville det ifølge beregningerne samlet set have kostet danske fiskere ca. 2,5 mio. kr. pr. år. Fordelt på alle fartøjer og sammenlignet med de meget store indtægter, som særligt tobisfiskeriet indbringer i den resterende del af Nordsøen, mener WWF, at dette beløb må betragtes som værende ganske uanseeligt. Høringsnotatet beskriver, at resultatet af hele processen sandsynligvis bliver kraftigt svækkede tyske naturbeskyttelsesområder – og ikke blot mindre justeringer på baggrund af danske ønsker, som ellers ville have været helt acceptabelt. WWF mener, at det er ganske sandsynligt, at dette resultat vil repræsentere et tab for fiskerne på den lange bane, som langt overstiger de årlige 2,5 mio. kroner. En stærk beskyttelse af større, sammenhængende områder i Nordsøen, som oprindeligt foreslået af Tyskland, ville markant have styrket habitaterne og biodiversiteten og således hele livsgrundlaget for de fiskebestande, som fanges og landes af danske fiskere.

WWF bemærker, at en høj biodiversitet og sunde, levende habitater udgør hele grundlaget for et på alle måder bæredygtigt fiskeri i Nordsøen. WWF opfordrer derfor Udenrigsministeriet (nu Fødevarerministeriet) til i fremtiden at betragte naturbeskyttelsesområder til havs, både i Danmark og i vores nabolande, som en styrke for både den biologiske mangfoldighed og dansk fiskeri på den lange bane og ikke som en økonomisk hindring på kort sigt.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) bemærker at det overordnet er tilfredsstillende at Tyskland sender et forslag ud til en fælles henstilling. Det er dog vigtigt, at forslaget hurtigst muligt bliver implementeret for at sikre beskyttelse af de forskellige udpegningsgrundlag i områderne.

I forhold til del 1 hilser DN det velkomment, at de såkaldte fiskerikorridorer, særligt etablerede for det danske tobisfiskeri, nu er fjernet. DN finder det dog bekymrende og kritisabelt, at det i den østlige del af 'Sylt Outer Reef'-området nu foreslås, at fiskeri efter hesterejer med bomtrawl tillades. DN ønsker en forklaring fra Tyskland om, hvordan de mener, at området's bevaringsmål kan nås, hvis bomtrawlfiskeri bliver undtaget regulering.

I forhold til del 2 er DN tilfredse med, at størrelsen på området hvor alt fiskeri forbydes nu er blevet revideret og igen er tilbage på 55 pct. af 'Amrum Banke'. Ligeledes er DN yderst tilfredse med, at del 3 og 4 er blevet revideret, så det følger det oprindelige tyske forslag. Det betyder, at del 3 gør garnfiskeriet forbudt året rundt for at beskytte havfugle og marsvin mod bifangst og del 4 gør garnfiskeri forbudt fra 1. marts til 31. oktober for at beskytte marsvin i deres yngleperiode.

I forhold til del 5 er DN tilfredse med, at alt fiskeri med bundslæbende redskaber nu bliver forbudt i området, som er udpeget for habitattyperne rev og sandbanker.

I forhold til del 6 bemærker DN, at Dogger Banke indgår i en anden regional proces, men understreger dog vigtigheden af, at den processen kommer i mål, så området's bevaringsmål kan nås.

DN er uforstående over hvorfor del 7 er blevet slettet. DN mener at garnfiskeriet skal reguleres på samme måde i dette område, som for de andre områder udpeget for marsvin, der benytter området året rundt. Det betyder at garnfiskeriet helt skal forbydes. DN ønsker endvidere en forklaring fra Tyskland om, hvorfor del 7 er slettet.

DN hilser det velkomment, at Tyskland har revideret forslaget for kontrol, da det tidligere forslag om en signalfrekvens på hver 30. minut ikke var tilstrækkeligt for at sikre kontrol af områderne. Ligeledes anbefaler DN, at kontrollforslaget revideres, så kravet om at afgive VMS signal hver 10. minut omfatter alle fartøjer som befinder sig i de fire Natura 2000-områder som den fælles henstilling omfatter. Hvis det ikke tilføjes, ser DN de foreslåede foranstaltninger til kontrol som utilsætrkkelige for at sikre en effektiv kontrol.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Tyskland har i samarbejde med de øvrige relevante medlemsstater udarbejdet forslag til en fælles henstilling, og det forventes, at landene opnår enighed om den fælles henstilling, baseret på det reviderede udkast af 17. marts 2021.

Det vurderes, at der fra Rådet ikke vil blive gjort indsigelser mod Kommissionens delegerede retsakt.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen forholder sig positiv til gennemførelse af tiltag i fiskeriforvaltningen, der følger af grundforordningen 1380/2013.

Regeringen kan støtte den fælles indstilling om, at der indføres beskyttelse af habitater i de fire tyske Natura 2000 områder. Regeringen mener, at fiskeriregulering i naturbeskyttede skal være områdespecifik og tage udgangspunkt i områdernes konkrete beskyttelsesbehov og traditionelle fiskeriaktivitet. Foreslået fiskeriregulering skal være proportional, tage udgangspunkt i videnskabelig rådgivning og være kontrollerbar.

Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelser mod udstedelsen af den konkrete delegerede retsakt på grundlag af den fælles henstilling, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

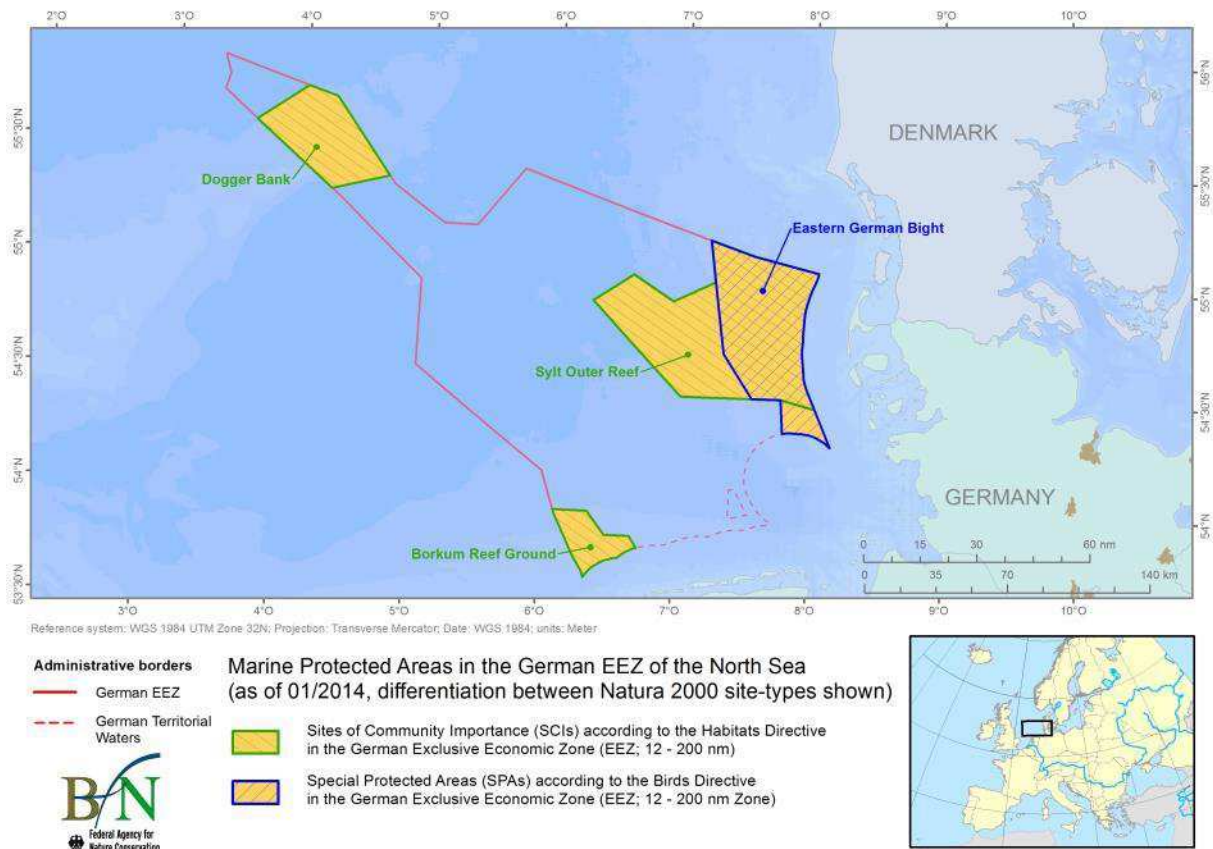
Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg, jf. notat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. december 2018.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

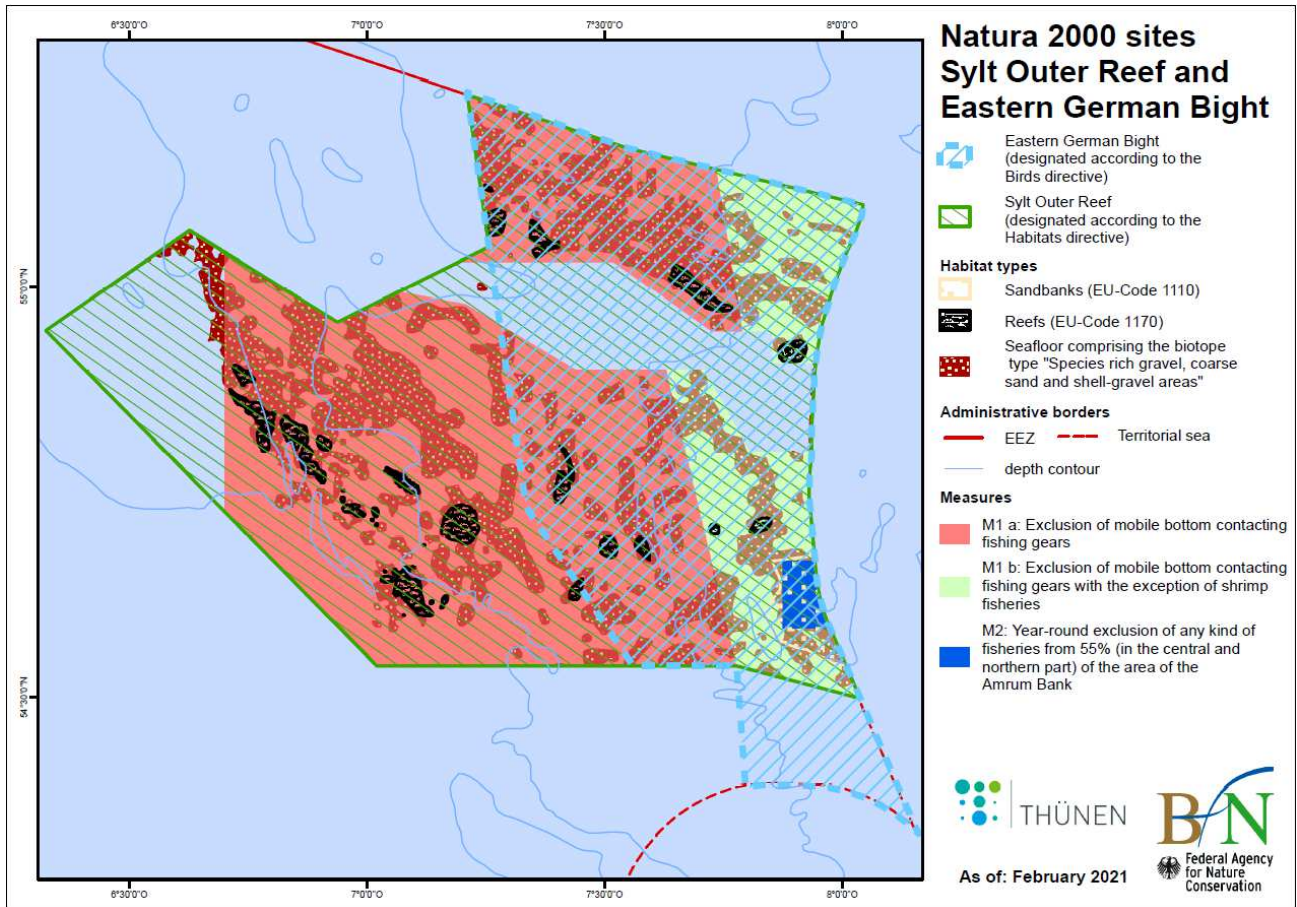
Bilag 1 – Kortmateriale og beskrivelse af forslag til fiskerirestriktioner i den tyske del af Nordsøen

Overblik

Tysk del af Nordsøen med angivelse af Natura 2000-områderne 'Sylt Outer Reef', 'Eastern German Bight', 'Borkum Reef Ground' og 'Dogger Bank' (som dog ikke er omfattet af nærværende forslag)

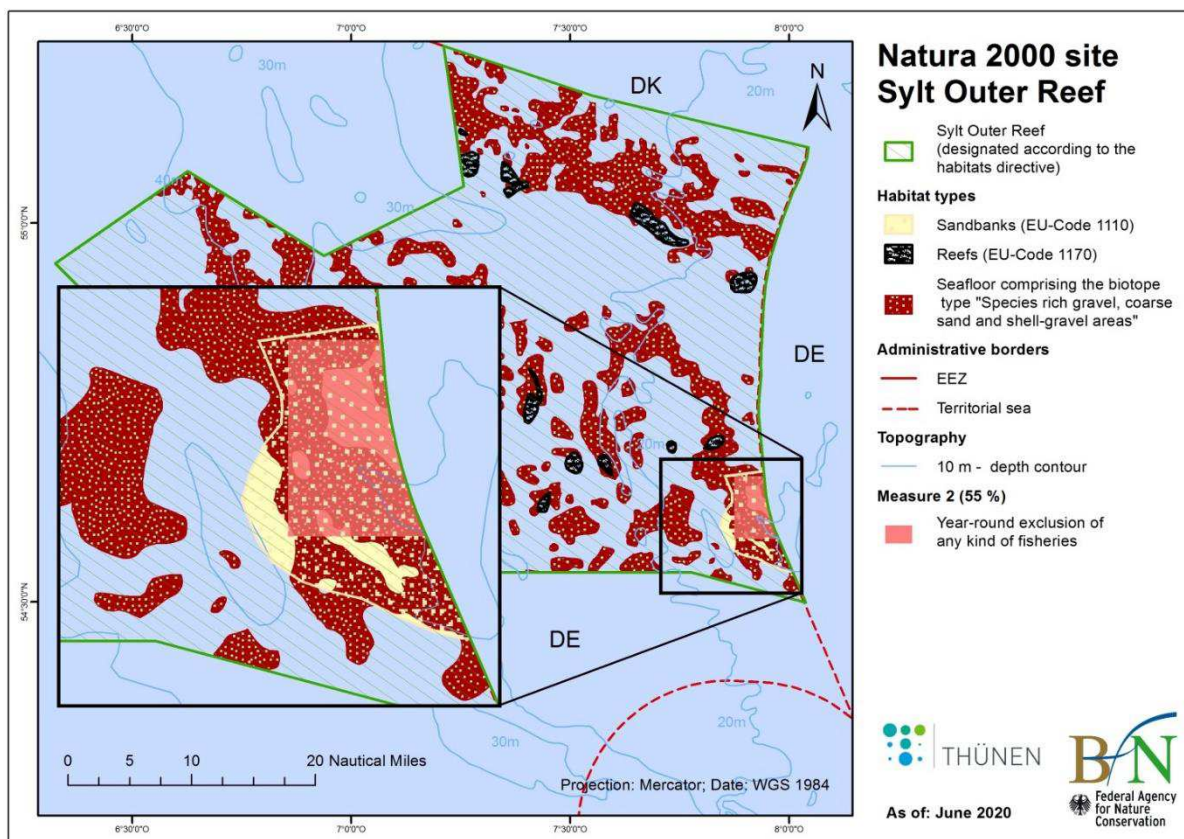

Del 1 – Sylt Outer Reef

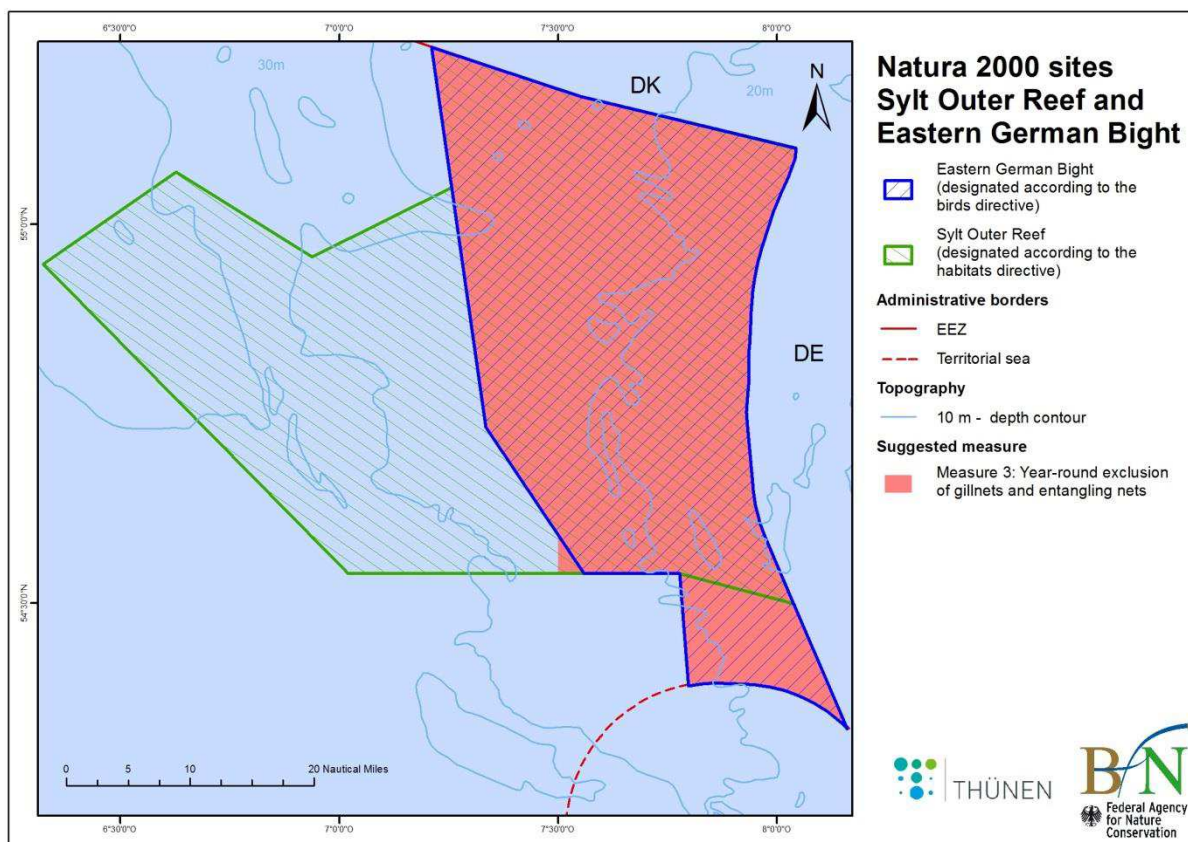
Forbud mod alt bundslæbende fiskeri i Natura 2000-området 'Sylt Outer Reef' med undtagelse af den grønne zone (M1 b), hvor der kan tillades fiskeri efter hesterejer

Del 2 – Amrum Banke

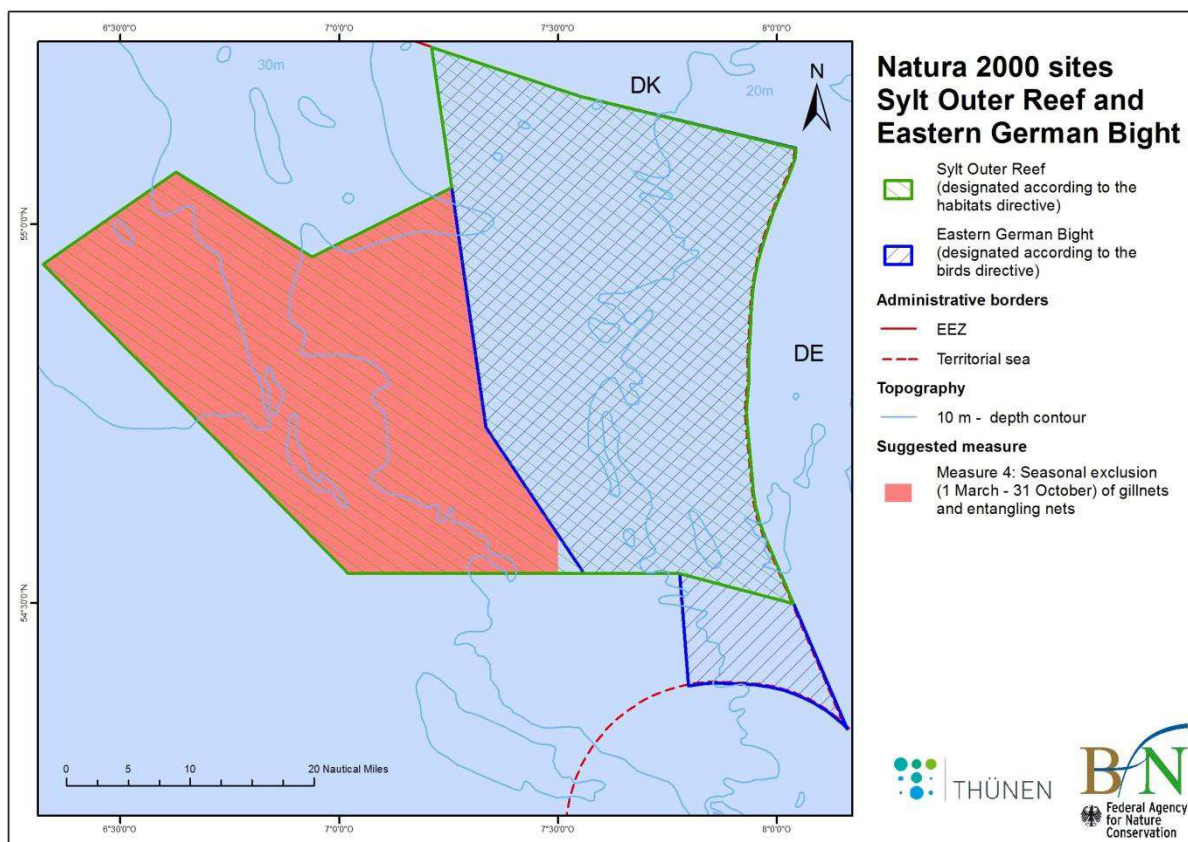
Forbud mod alt fiskeri i 55 pct. af Natura 2000-området "Amrum Banke".

Del 3 – Eastern German Bight og den østlige del af Sylt Outer Reef

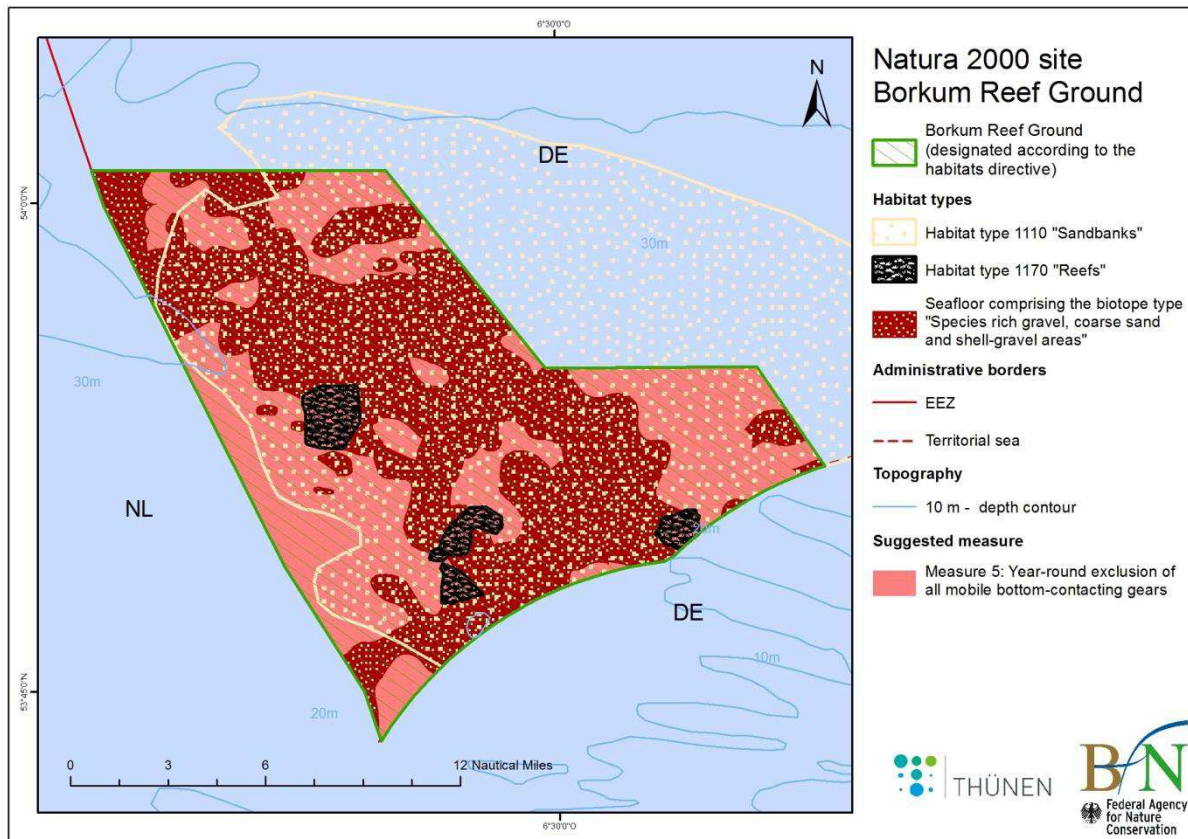
Forbud mod garnfiskeri i Natura 2000-området 'Eastern German Bight' og den østlige del af Natura 2000-området 'Sylt Outer Reef'

Del 4 – Den vestlige del af Sylt Outer Reef

Forbud mod garnfiskeri i perioden 1. marts til 31. oktober i den vestlige del af Sylt Outer Reef.

Del 5 – Borkum Reef Ground

Forbud mod fiskeri med bundsløbende redskaber i Natura 2000-området 'Borkum Reef Ground'